

POLITECHNIKA WARSZAWSKA

Zarządzenie nr 22/2011
Rektora Politechniki Warszawskiej
z dnia 28 kwietnia 2011 r.

w sprawie szczegółowych obowiązków i odpowiedzialności kierowników, pracowników, doktorantów i studentów oraz osób wykonujących pracę na podstawie umów cywilnoprawnych, w zakresie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy i nauki

Na podstawie § 54 ust. 1 pkt 12 i 13 Statutu PW, w związku z art. 207 i art. 304 – 304¹ Kodeksu pracy oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 lipca 2007 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w uczelniach (Dz. U. nr 128, poz. 897), zarządza się, co następuje:

§ 1

1. Zarządzenie stosuje się do wszystkich kierowników, pracowników, doktorantów i studentów:
 - 1) podstawowych jednostek organizacyjnych;
 - 2) pozawydziałowych jednostek organizacyjnych;
 - 3) Biblioteki Głównej PW;
 - 4) jednostek organizacyjnych administracji centralnej PWoraz osób wykonujących pracę na terenie PW na podstawie umów cywilnoprawnych.
2. Określenia użyte w zarządzeniu oznaczają:
 - 1) osoba współpracująca – osoba fizyczna wykonująca pracę na terenie PW na podstawie umowy cywilnoprawnej lub osoba realizująca prace badawcze pod opieką pracownika;
 - 2) umowa cywilnoprawna – umowa zlecenia, umowa o dzieło, umowa o dzieło edukacyjne.

§ 2

1. Kierownicy jednostek organizacyjnych ponoszą odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w kierowanych przez siebie jednostkach.
2. Kierownicy jednostek organizacyjnych mają obowiązek organizowania stanowisk pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa pracy. Organizowanie pracy powinno uwzględniać:
 - 1) określenie zakresu obowiązków i odpowiedzialności na danym stanowisku pracy;
 - 2) określenie zakresu szkolenia bhp;
 - 3) zapewnienie nadzoru nad pracownikami, doktorantami i studentami oraz osobami współpracującymi;
 - 4) wyposażenie stanowisk w maszyny i urządzenia techniczne, które spełniają wymagania określone w przepisach dotyczących oceny zgodności, lub spełniają minimalne wymagania określone w rozporządzeniu w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników, doktorantów, studentów, osób współpracujących;

- 5) określenie warunków wytwarzania i użytkowania aparatury prototypowej;
 - 6) wyraźne oznakowanie i zabezpieczenie w sposób uniemożliwiający uruchomienie maszyn i innych urządzeń technicznych uszkodzonych lub pozostających w naprawie;
 - 7) wyposażenie maszyn i urządzeń w zabezpieczenia chroniące pracowników, doktorantów, studentów i osób współpracujących przed urazami, działaniem niebezpiecznych substancji chemicznych, porażeniem prądem elektrycznym, nadmiernym hałasem, promieniowaniem oraz szkodliwym lub niebezpiecznym działaniem;
 - 8) dostarczenie pracownikom, doktorantom oraz osobom współpracującym odzieży roboczej i ochronnej oraz środków ochrony indywidualnej zabezpieczających przed działaniem niebezpiecznych i szkodliwych dla zdrowia czynników występujących w środowisku pracy;
 - 9) opracowanie instrukcji stanowiskowych;
 - 10) przeprowadzanie instruktażu stanowiskowego;
 - 11) przeprowadzanie oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy oraz zapoznania z nią pracowników, zgodnie z odrębnym zarządzeniem Rektora;
 - 12) wywieszanie znaków nakazujących stosowanie odpowiednich środków ochrony indywidualnej na stanowiskach pracy, na których występuje taka konieczność.
3. Kierownicy jednostek organizacyjnych są obowiązani do:
- 1) zapewnienia terminowego przeprowadzenia badań lekarskich z zakresu profilaktycznej ochrony zdrowia pracowników w swoich jednostkach;
 - 2) zapewnienia określonych wymagań zdrowotnych dla osób współpracujących, potwierdzonych wydanym orzeczeniem lekarskim przez lekarza medycyny pracy zgodnie z obowiązującymi przepisami;
 - 3) zapewnienia przeprowadzania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy i nauczania oraz przekazywania uzyskanych wyników do wiadomości zainteresowanym pracownikom, doktorantom, osobom współpracującym a także do Inspektoratu BHP - zgodnie z odpowiednim zarządzeniem Rektora;
 - 4) ustalenia zasad postępowania ze środkami (substancjami i preparatami) chemicznymi zgodnie z odrębnym zarządzeniem Rektora;
 - 5) ustalenia zasad postępowania z czynnikami biologicznymi używanymi w procesie naukowo-dydaktycznym zgodnie z odrębnymi przepisami prawa;
 - 6) zapewnienia wyposażenia budynku w przenośne apteczki odpowiednio wyposażone w środki do udzielania pierwszej pomocy, których termin ważności nie upłynął;
 - 7) zapewnienia przeszkolenia z zasad udzielania pierwszej pomocy osób, którym powierzono obsługę apteczek;
 - 8) zapewnienia łączności ze służbami zewnętrznymi wyspecjalizowanymi, w szczególności w zakresie udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.
4. Kierownicy jednostek organizacyjnych, są obowiązani przekazywać pracownikom, doktorantom, studentom oraz osobom współpracującym informację o:
- 1) zagrożeniach dla zdrowia i życia występujących w zakładzie pracy, na poszczególnych stanowiskach pracy i przy wykonywanych pracach, w tym o zasadach postępowania w przypadku awarii i innych sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu;
 - 2) działaniach ochronnych i zapobiegawczych podjętych w celu wyeliminowania lub ograniczenia zagrożeń, o których mowa w pkt 1;
 - 3) pracownikach wyznaczonych do udzielania pierwszej pomocy podając:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) miejsce wykonywania pracy,
 - c) numer telefonu służbowego lub innego środka komunikacji elektronicznej.

5. Kierownicy jednostek organizacyjnych, w których wykonywane są badania pilotażowe, eksperymenty chemiczne, fizyczne lub inne mogące stanowić zagrożenia dla życia i zdrowia osób uczestniczących w tych procesach, są zobowiązani do opracowania instrukcji prowadzenia tych badań, zawierających postanowienia dotyczące zapobiegania zagrożeniu dla zdrowia i życia ludzkiego oraz ustalenia osoby odpowiedzialnej za wykonywanie prac zgodnie z tymi postanowieniami.
6. Kierownicy jednostek organizacyjnych, w których są wykonywane prace z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, są zobowiązani do:
 - 1) uzyskania pozwolenia lub koncesji na nabywanie, przechowywanie lub użytkowanie materiałów wybuchowych do użytku cywilnego;
 - 2) przestrzegania warunków określonych w pozwoleniu lub koncesji;
 - 3) przestrzegania zasad bezpiecznego prowadzenia prac przy użyciu materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego;
 - 4) zapewnienia stałego nadzoru nad osobami mającymi dostęp do materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego;
 - 5) dysponowania obiektami lub urządzeniami dostosowanymi do charakteru prac prowadzonych z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego;
 - 6) zapewnienia bezpiecznego przechowywania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego zgodnie z odrębnymi przepisami;
 - 7) prowadzenia ewidencji nabytych, zużytych, przechowywanych, przemieszczanych i zbytych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego zgodnie ze wzorem ewidencji określonym w odrębnych przepisach;
 - 8) do bieżącej oceny i dokumentacji stopnia ryzyka związanego z prowadzeniem prac przy użyciu materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, a także posiadania dokumentacji obiektów i urządzeń;
 - 9) przechowywania dokumentacji, o której mowa w pkt 7 i 8, przez co najmniej 10 lat, licząc od ostatniego dnia roku kalendarzowego, w którym transakcja została dokonana, nawet jeżeli w międzyczasie zaprzestana została działalność naukowa.
7. Kierownicy jednostek organizacyjnych, w których prowadzone są zajęcia dydaktyczne w laboratoriach, warsztatach i pracowniach specjalistycznych oraz obiektach sportowych, są zobowiązani do zapewnienia:
 - 1) sprawdzenia przez kierowników laboratoriów, warsztatów lub pracowni specjalistycznych oraz obiektów sportowych czy stan techniczny maszyn, urządzeń i instalacji elektrycznej oraz ogólny stan używanych pomieszczeń i obiektów nie stwarza zagrożeń dla życia i zdrowia; sprawdzenie powinno się odbyć przed rozpoczęciem zajęć dydaktycznych w każdym semestrze i dopuszczeniem do nich pracowników, doktorantów i studentów oraz osób współpracujących;
 - 2) pracownikom, studentom, doktorantom oraz osobom współpracującym niezbędnych środków ochrony indywidualnej w zależności od rodzaju zajęć i specyfiki poszczególnych wydziałów, zgodnie z odrębnym zarządzeniem Rektora;
 - 3) organizowania szkolenia z zakresu bhp dla studentów, rozpoczynających naukę w Uczelni oraz doktorantów, zgodnie z odrębnymi zarządzeniami Rektora;
 - 4) udostępniania w zależności od prowadzonych prac naukowo-badawczych, pracownikom, doktorantom, studentom oraz osobom współpracującym instrukcji uwzględniających zasady i przepisy BHP, dotyczących:
 - a) warunków bezpiecznej obsługi maszyn i innych urządzeń,
 - b) rodzajów prac i procesów technologicznych o szczególnym zagrożeniu dla życia lub zdrowia, w tym sposobu nadzoru nad ich wykonywaniem,

- c) postępowania z materiałami niebezpiecznymi i szkodliwymi dla zdrowia,
 - d) obowiązującego systemu znaków i sygnałów oraz sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej,
 - e) sposobu posługiwania się środkami ochrony indywidualnej i środkami ratunkowymi,
 - f) postępowania w sytuacjach stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia pracowników, doktorantów, studentów oraz osób współpracujących, w tym udzielania pierwszej pomocy;
- 5) umieszczania w widocznym i łatwo dostępnym miejscu, w laboratoriach i pracowniach specjalistycznych regulaminów porządkowych, określających szczegółowe przepisy i zasady odbywania zajęć oraz zasady bhp;
 - 6) wyznaczenia pracownika lub innej osoby prowadzącej zajęcia, odpowiedzialnej za bezpieczeństwo studentów i doktorantów w trakcie prowadzenia zajęć, których odpowiednie przygotowanie gwarantuje przeprowadzenie zajęć zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,
 - 7) przeszkolenia w zakresie udzielania pierwszej pomocy osobom prowadzącym zajęcia w warsztatach, pracowniach specjalistycznych, laboratoriach oraz prowadzącym zajęcia z wychowania fizycznego,
 - 8) przeprowadzania badań lekarskich studentów i doktorantów narażonych na działanie czynników szkodliwych lub niebezpiecznych dla zdrowia, na zasadach i w trybie określonym w odrębnych przepisach.
8. Kierownicy jednostek organizacyjnych są zobowiązani do odpowiedniego oznakowania i zabezpieczenia przed swobodnym dostępem osób nieuprawnionych, miejsc i pomieszczeń, do których wzbroniony jest dostęp osobom niezatrudnionym, doktorantom, studentom i osobom współpracującym.
9. W przypadku zaistnienia w jednostce zdarzenia wypadkowego, kierownik jednostki organizacyjnej ma obowiązek zapewnienia udzielenia pomocy poszkodowanemu, zabezpieczenia miejsca wypadku oraz podjęcia działań określonych odrębnym zarządzeniem Rektora.
10. Kierownicy jednostek organizacyjnych w zakresie gospodarowania odpadami wytworzonymi w procesie pracy i nauki są zobowiązani do:
- 1) uzyskania stosownych decyzji administracyjnych w zakresie gospodarowania odpadami, w tym odpadami niebezpiecznymi;
 - 2) nadzoru nad ilością wytworzonych w danej jednostce organizacyjnej odpadów określonych w decyzji administracyjnej;
 - 3) przekazania do Inspektoratu BHP zbiorczego zestawienia odpadów wytworzonych w ubiegłym roku kalendarzowym, w terminie do końca lutego roku następnego;
 - 4) powołania osób koordynujących gospodarkę odpadami;
 - 5) opracowania instrukcji postępowania z odpadami w danej jednostce organizacyjnej obejmującej:
 - a) zbieranie,
 - b) prowadzenie ewidencji,
 - c) przekazywanie odpadów.
11. Osoby będące głównymi użytkownikami obiektów Politechniki Warszawskiej w rozumieniu zarządzenia Rektora dotyczącego praw i obowiązków głównych użytkowników są zobowiązane do zapewnienia utrzymania budynków i pomieszczeń Uczelni w stanie spełniającym wymagania przepisów techniczno – budowlanych, ochrony przeciwpożarowej, ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

12. Kierownicy jednostek organizacyjnych są odpowiedzialni za przeprowadzenie szkoleń wstępnych na stanowiskach pracy i okresowych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy dla wszystkich pracowników, doktorantów i osób współpracujących w danej jednostce na zasadach określonych odrębnym zarządzeniem Rektora oraz zapoznawania pracowników, doktorantów i osób współpracujących na bieżąco z nowymi przepisami, instrukcjami, wytycznymi i wskazówkami w tym zakresie.
13. Za niedopełnienie obowiązku zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osoba, na której spoczywa odpowiedzialność w tym zakresie, może być ukarana w sposób określony w art. 283 Kodeksu pracy.

§ 3

1. Podstawowe obowiązki pracowników w zakresie przestrzegania przepisów i zasad bhp, wynikają z § 28 ust. 3 Regulaminu pracy Politechniki Warszawskiej.
2. Pracownicy i osoby wykonujące prace na terenie Politechniki Warszawskiej są obowiązane do przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a w szczególności:
 - 1) znać i przestrzegać przepisy i zasady bhp, brać udział w szkoleniach i instruktażach z tego zakresu oraz poddawać się wymagającym egzaminom sprawdzającym;
 - 2) wykonywać pracę w sposób zgodny z przepisami i zasadami bhp oraz stosować się do wydawanych w tym zakresie poleceń i wskazówek przełożonych i kierownika jednostki organizacyjnej;
 - 3) zapoznać się z oceną ryzyka zawodowego i stosować się do określonych zasad ochrony przed zagrożeniami;
 - 4) dbać o należyty stan maszyn, urządzeń, narzędzi i sprzętu oraz porządek i ład w miejscu wykonywania pracy;
 - 5) stosować środki ochrony zbiorowej, a także używać przydzielonych środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, zgodnie z ich przeznaczeniem;
 - 6) niezwłocznie zawiadomić bezpośredniego przełożonego lub kierownika jednostki organizacyjnej o zauważonym w Politechnice Warszawskiej wypadku albo zagrożeniu życia lub zdrowia ludzkiego oraz ostrzec współpracowników, a także osoby znajdujące się w rejonie zagrożenia, o grożącym im niebezpieczeństwie.
3. Za niewypełnianie obowiązków, o których mowa w ust. 2, pracownik może zostać ukarany w sposób określony w § 35 - § 38 Regulaminu pracy Politechniki Warszawskiej.
4. W przypadku niewypełniania obowiązków, o których mowa w ust. 2, przez osobę współpracującą mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego.

§ 4

1. Podstawowe obowiązki w zakresie przestrzegania przepisów i zasad bhp osób kierujących pracownikami wynikają z § 27 ust. 3 Regulaminu pracy Politechniki Warszawskiej.
2. Osoby kierujące pracownikami są obowiązane znać, w zakresie niezbędnym do wykonywania ciążących na nich obowiązków, przepisy o ochronie pracy, przepisy oraz zasady bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 5

1. Osoby prowadzące zajęcia ze studentami w laboratoriach, warsztatach i pracowniach specjalistycznych są obowiązane znać przepisy i zasady bhp w zakresie niezbędnym do przeprowadzania zajęć zgodnie z tymi przepisami.

2. Prowadzący zajęcia jest obowiązany do sprawdzenia przed rozpoczęciem zajęć i dopuszczeniem do nich studentów, czy stan techniczny maszyn i urządzeń oraz instalacji elektrycznej, ogólny stan laboratorium lub pracowni specjalistycznej nie stwarza zagrożenia dla życia i zdrowia studentów.
3. Prowadzący zajęcia jest obowiązany do zaznajomienia studentów z przepisami i zasadami bhp oraz obowiązującym regulaminem porządkowym przed dopuszczeniem ich do wykonywania zajęć, zgodnie z odrębnym zarządzeniem Rektora.
4. Prowadzący zajęcia jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo studentów w trakcie prowadzonych zajęć.
5. Prowadzący zajęcia jest zobowiązany zgłosić każdy wypadek zaistniały w czasie zajęć kierownikowi jednostki organizacyjnej.

§ 6

1. Studenci i doktoranci rozpoczynający naukę w PW oraz studenci, którzy przenieśli się z innej uczelni są zobowiązani uczestniczyć w szkoleniach z zakresu bhp zgodnie z odrębnym zarządzeniem Rektora.
2. Studenci i doktoranci odbywający zajęcia w laboratoriach, warsztatach i pracowniach specjalistycznych są zobowiązani zapoznać się z przepisami i zasadami bhp oraz regulaminem porządkowym danej pracowni.
3. Studenci i doktoranci są zobowiązani do przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy i nauki oraz regulaminów porządkowych obowiązujących w Politechnice Warszawskiej.
4. Studenci i doktoranci są zobowiązani niezwłocznie zgłaszać prowadzącemu zajęcia każde zdarzenie wypadkowe zaistniałe podczas zajęć.
5. Studenci i doktoranci są zobowiązani do przestrzegania instrukcji postępowania z odpadami, w tym odpadami niebezpiecznymi, obowiązującej w danej jednostce organizacyjnej.
6. Za niedopełnienie obowiązków, określonych w ust. 1 – 5, student lub doktorant może być ukarany w sposób określony w Regulaminie studiów w Politechnice Warszawskiej.

§ 7

Traci moc zarządzenie nr 21/2008 Rektora PW z dnia 3 czerwca 2008 r. w sprawie szczegółowych obowiązków i odpowiedzialności kierowników, pracowników, doktorantów i studentów w zakresie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy i nauki.

§ 8

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REKTOR

prof. dr hab. inż. Włodzimierz Kurnik